

Izvešće
Stručnog povjerenstva
o reakreditaciji
poslijediplomskoga sveučilišnog (doktorskog) studija
Hrvatska kultura
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Datum posjeta:
4. prosinca 2017. godine

Siječanj 2017. godine

Projekt je sufinancirala Europska unija iz sredstava Europskoga socijalnog fonda.
Sadržaj je ovoga dokumenta isključiva odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	8
PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA.....	9
OCJENA KVALITETE.....	12

UVOD

Stručno povjerenstvo, koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga (doktorskog) poslijediplomskog studijskog programa *Hrvatska kultura* na temelju Samoanalize, popratne dokumentacije te posjeta Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravan član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski je savjet Agencije imenovao Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnoga studija *Hrvatska kultura*.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, predsjednik Stručnog povjerenstva
- emeritus Svein Mørnesland, University of Oslo, Norveška
- dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Katrin Boeckh, University of Regensburg, Njemačka
- dr. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
- dr. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
- dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
- dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Harm Goris, Tilburg University, Nizozemska
- dr. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Elzbieta Osewska, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Poljska
- dr. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska

- dr. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
- dr. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska
- dr. Nicole Butterfield, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska
- dr. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska
- dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
- Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
- dr. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka
- dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
- dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
- dr. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
- dr. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Anna Meens, University of Amsterdam, Nizozemska
- Kevin Kenjar, University of California, Berkley, Sjedinjene Američke Države
- Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
- Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
- Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Fakultet su posjetili:

- emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
- dr. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
- dr. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
- Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
- Kevin Kenjar, University of California, Berkeley, Sjedinjene Američke Države.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružila je:

- Lida Lamza, koordinatorica, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij *Hrvatska kultura*

Nositelj: Sveučilište u Zagrebu

Izvođač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mjesto izvođenja: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, 10 000 Zagreb

Područje i polje: društveno područje (sva polja), humanističko područje (sva polja)

Broj doktoranada: 47

Broj doktoranada kojima doktorski studij financira visoko učilište (asistenti toga ili drugoga visokog učilišta ili instituta): 5 (2 asistenata, 1 predavačica, 2 stipendista na temelju bilateralnoga ugovora)

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 42 doktoranda sama plaćaju studij (manjem je broju jedan dio plaćao poslodavac ili su bili stipendisti)

Broj neaktivnih doktoranada (nisu redovito upisali godinu, ali još uvijek imaju pravo studiranja): 10

Broj nastavnika: 48 (33 s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 15 s drugih visokoškolskih i znanstvenih institucija)

Broj mentora: 55 službeno imenovanih mentora (uzimajući u obzir i one koji su doktorirali u razdoblju na koje se odnosi reakreditacijski postupak)

Broj doktoranda kojima je imenovan službeni mentor: 53 (uzimajući u obzir i one koji su doktorirali u razdoblju na koje se odnosi reakreditacijski postupak)

Omjer službeno imenovanih mentora i doktoranada: 1 : 1,2 (prema informacijama iz 2. tablice: Mentori i doktorandi)

Omjer doktoranada i potencijalnih mentora: Nema podataka.

Omjer nastave i istraživačkog rada: 120 : 60 ECTS bodova

Nastava (120 ECTS bodova): 25 ECTS bodova dodjeljuje se za 3 doktorske radionice, a 15 za kolegij Znanstvena recentna problematika u društvenim i humanističkim znanostima (koji može podrazumijevati stručni studijski boravak / putovanje ili znanstveni referat održan na znanstvenom skupu)

Istraživački rad (60 ECTS bodova): 30 se dodjeljuje za rad s mentorom i 30 za pisanje i obranu doktorske disertacije.

Ishodi učenja studijskog programa

- IU 1: kritički koristiti literaturu radi razumijevanja znanstveno-istraživačkih koncepata
- IU 2: analizirati i uspoređivati znanstvene teorije u sklopu znanstveno-istraživačkog područja interesa
- IU 3: dizajnirati i implementirati nove teorijske paradigme zasnovane na znanstvenim postignućima unutar područja istraživanja
- IU 4: primjenjivati znanstvene metode (znanstvenu metodologiju) istraživanja u samostalnome znanstveno-istraživačkom radu
- IU 5: interpretirati prikupljene kvalitativne i kvantitativne podatke istraživanja
- IU 6: poštovati etička načela prilikom provođenja znanstvenog istraživanja u svrhu opće društvene korisnosti provedenog istraživanja
- IU 7: formulirati usmene i pismene prikaze znanstveno-istraživačkog rada koristeći suvremene oblike znanstvene komunikacije (znanstveni (akademski) način izražavanja)
- IU 8: planirati i voditi domaće i međunarodne znanstvene projekte
- IU 9: promovirati hrvatsku kulturu poštujući znanstvena, stručna i etička načela.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do dvije godine, tijekom kojih bi Fakultet trebao provesti potrebna poboljšanja. Ne preporučuje se zabrana upisa studenata u navedenom razdoblju.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Osigurati 3 godine samostalnoga istraživačkog rada smanjenjem nastavnih obveza. Osigurati rad na doktorskoj disertaciji od prve godine studija. Smanjiti broj obveznih kolegija uvođenjem određenih znanstvenih polja koje će student moći odabrati na prvom semestru. Umjesto tematskih kolegija treba uvesti kolegije na temu istraživačkog rada i znanstvenih obveza nastavnika i znanstvenog pisanja. Uključiti studente u znanstvene projekte.
2. Prijedlog istraživačkog plana povezan s (ako je potrebno privremenim) mentorom trebao bi biti uvjet za upis na studij.
3. Internacionalizacija. Studenti bi trebali provesti jedan semestar na nekoj inozemnoj instituciji i biti uključeni u međunarodne mreže. Dio bi se prikupljenih sredstava mogao uložiti u znanstveni rad na studiju, uključujući financiranje aktivnog sudjelovanja na konferencijama.
4. Više radionica, uključujući radionicu za akademsko pisanje na engleskom jeziku.
5. Unaprijediti korištenje elektroničke platforme za predstavljanje studija i njegovih ciljeva kao i za osiguravanje pravodobnih i opširnih informacija o provjerama znanja i drugim zahtjevima studija.
6. Odsjek bi mogao činiti više da studente obavijesti o mogućnostima za vanjsko financiranje.
7. Povjerenstvo smatra, što nije povezano samo s ovim studijem, kako treba smanjiti radno opterećenje nastavnika i mentora, osigurati bolje ekonomske uvjete za studente te kako bi rad na doktorskom studiju trebao biti priznat kao dio redovitoga radnog opterećenja za nastavno osoblje. Jedan je od načina za poboljšanje učinkovitosti i fleksibilnosti sustava uvođenje dokorskog studija na razini Fakulteta s ciljem boljeg iskorištavanja financijskih i administrativnih resursa, kao i usavršavanja generičkih vještina.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Vrlo kvalitetni nastavnici i mentori.
2. Studij pokriva polja koja ne postoje na drugim sveučilištima. Hrvatska je kultura široko definirana i ima nekoliko interdisciplinarnih aspekata. Ta činjenica privlači studente iz cijele Hrvatske.
3. Nastavnici i mentori mogu ponuditi širok raspon izbornih predmeta.
4. Fleksibilnost studija.

5. Dobri uvjeti za studiranje, pristup različitim bazama podataka/časopisa u Knjižnici Filozofskog fakulteta, blizina drugih arhiva i Nacionalne sveučilišne knjižnice.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Preopterećenost na studijskom programu. Previše ECTS bodova i nastavnih obveza. Studenti moraju savladati opširan program, pohađati ponuđena predavanja koja nisu nužno povezana s njihovim disertacijama i birati (čak i izborne) kolegije koji im nisu potrebni. Intenzivno pohađanje različitih kolegija o specifičnim temama trebalo bi smanjiti u korist kolegija o znanstvenom radu (pisanje i provedba znanstvenih projekata), znanstvenim metodama i znanstvenom pisanju.
2. Nastavnici imaju preveliko radno opterećenje.
3. Treba dopuniti i izmijeniti znanstvenu strategiju.
4. Sve doktorske disertacije moraju biti dostupne, također i u elektroničkom obliku.
5. Nizak postotak dovršenih disertacija.
6. S obzirom na postotak odustajanja od studija i objašnjenja da mnogi studenti ne znaju u što se upuštaju, čini se da ne postoji učinkovit sustav kojim bi se osigurao opis odgovarajuće kvalificiranih i motiviranih pristupnika. Nizak je postotak završenosti studija povezan i s drugim čimbenicima, a ne samo s upisnim kriterijima. Povezan je, primjerice, s nedostatkom financiranja (primjerice, studenti koji sami plaćaju studij rijetko ga završe), previše kolegija koji produžavaju trajanje studija preko 3 godine, istraživačkim projektima koji nisu znanstveno opravdani ili izvedivi, nedostupnim ili neaktivnim mentorima itd.
7. Nema internacionalizacije studija.
8. Čini se da studenti ne sudjeluju u znanstvenom radu svojih mentora i Odsjeka.
9. Ne postoje ugovori kojima bi propisali zahtjeve studija, prava studenata i obostrana očekivanja studenata i njihovih mentora.
10. Izuzetno dugotrajan program stvara troškove i Fakultetu i studentima. Studenti su ti koji snose najveći dio troškova jer većina njih sama plaća svoj studij. To znači da moraju pokriti troškove za a) školarinu, b) putne troškove od svoga mjesta stanovanja do Zagreba, c) participaciju za znanstvene skupove i sl. i d) sve troškove rada na terenu (ako oni postoje).

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Studenti su potvrdili dobro iskustvo u nalaženju svih potrebnih informacija i snalaženju na ovome velikom Fakultetu.
2. Fakultet prati i analizira znanstvenu produktivnost mentora i doktoranada. Pomoću anonimnih upitnika Fakultet prikuplja i analizira povratne informacije doktoranada na godišnjoj bazi. U nekim su slučajevima provedene promjene na temelju tih postupaka.
3. Fleksibilnost kolegija.
4. Studenti stječu kompetencije koje ih potiču na samostalan istraživački rad i suradnju s drugim javnim institucijama.
5. Studenti su se uglavnom složili da postoji sustav za žalbe.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano 6. člankom Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano 7. člankom Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	NE POTPUNO*
*Komentar: Suprotno očekivanom, puni tekstovi doktorskih disertacija nisu dostupni u nacionalnom repozitoriju DABAR. Umjesto toga, dostupni su samo u repozitoriju Filozofskog fakulteta DARHIV, a ni tamo nisu potpuno dostupni. Od 48 obranjenih disertacija, njih je 27 dostupno u repozitoriju pod oznakom Odsjeka, a dio je dostupan samo uz pisani zahtjev. Autori disertacije navodno imaju zakonsko pravo blokirati pristup disertaciji do tri godine nakon njezine obrane.	
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta, ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA*
* Prije objavljivanja disertacija u repozitoriju provodi se provjera za otkrivanje plagijata pomoću neimenovanog programa. Postupak je otkrivanja plagijata iskorišten u nekom prethodnom razdoblju jer je jedna doktorska disertacija anonimno prijavljena Sveučilištu u Zagrebu. Nakon službene prijave, istražena je originalnost disertacije, napisana procjena o plagijatu ili krivotvorini, a dokumenti dostavljeni sveučilišnom tijelu jer je postupak oduzimanja akademskog stupnja pod zakonskom jurisdikcijom Sveučilišta u Zagrebu.	
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE (bilješke)
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA

3. Program je doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Fakulteta.	DA*
* Međutim, znanstvena strategija doktorskog studija nije dovoljna za jasnu procjenu.	
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1 : 3.	DA
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima – 2 . tablica Mentori i doktorandi); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	a) DA b) NE* c) NE* d) NE* e) NE* f) NE*
b) Iako je Stručno povjerenstvo dobilo tablice Fakulteta, nema dovoljno podataka da bi se utvrdilo jesu li svi mentori imali potreban broj aktivnosti u proteklih pet godina. Naime, za nekoliko mentora nisu dostupni nikakvi podaci. c) Uvjeti su za upis prosječna ocjena viša od 3,5 i motivacijsko pismo. Prilikom upisa ne traži se prijava teme pa se ni izvedivost okvirnog plana istraživanja ne potvrđuje prije druge godine studija. d) Iako je u Samoanalizi naveden pozitivan odgovor, na temelju informacija iz Samoanalize o ulozi mentora, kao i razgovora s doktorandima o njihovoj uključenosti u istraživačke projekte mentora, odgovor bi trebao biti negativan. Nitko od doktoranada nije dobio financijska sredstva od Odsjeka za svoja istraživanja. Svi sami plaćaju studij i uglavnom su zaposleni u privatnom sektoru, iako je jedan od njih uspio pobijediti na natječaju za radno mjesto na jednom drugom odsjeku. Iako su doktorandi izrazili zadovoljstvo uvjetima za provedbu znanstvenih istraživanja, nitko od njih nije bio dobro informiran o znanstvenoj infrastrukturi ni upoznat s dostupnim oblicima podrške za istraživački rad u inozemstvu. e) Iako je Fakultet svjestan važnosti osposobljavanja novih mentora, ne održava nikakve radionice. U slučaju novih mentora, Odsjek im pruža podršku i potiče komentorstvo. f) Fakultet ne provodi kontinuirano vrednovanje rada mentora. Predstavnici su Odsjeka izdvojili godišnje upitnike doktoranada kao ključnu mjeru za kontrolu kvalitete mentorskog rada. U teoriji, ako student izrazi nezadovoljstvo svojim mentorom, može uložiti službeni prigovor i pokrenuti postupak promjene mentora. Međutim, umjesto pokretanja službenog postupka, studenti se oslanjaju na osobnu intervenciju i neformalne savjete voditelja studija Hrvatska kultura. Studenti smatraju da su te strategije učinkovitije.	
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (1. tablica –	DA*

Nastavnici).	
*Neosporno je da doktorski studij bira priznate i relevantne stručnjake u svom polju. Međutim, pojedini su nastavnici u mirovini, a metodološke kolegije (s fokusom na praktičnim pitanjima retorike i javnih nastupa) drže istraživači s različitim specijalizacijama.	
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	DA*
* Mentori u pravilu ne sudjeluju u povjerenstvima za ocjenu i obranu, ali mogu ako im to nalaže specifičnost teme i uz odobrenje dekana Fakulteta. Ta je iznimka uvrštena u Pravilnik Fakulteta koji je stupio na snagu 2017. godine.	
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	NE*
*Studenti općenito nemaju tri godine samostalnoga istraživačkog rada jer se pri upisu od njih ne traži plan istraživanja. Većina se ECTS bodova stječe ispunjavanjem nastavnih obveza. Međutim, studenti su izjavili da su provjere znanja znanstveno orijentirane i da seminarski radovi pridonose njihovim istraživanjima, ali prijedlog teme istraživanja ne pišu prije trećeg semestra. Tijekom prva tri semestra, nastavni je sadržaj fokusiran na temeljne koncepte hrvatske kulture, a izvodi se predavanjima kakva se održavaju na diplomskom studiju, zatim na stjecanje općenitog znanja o metodologiji i znanstvenim vještinama, što dovodi u pitanje propisane tri godine samostalnoga istraživačkog rada. Iako se pojedini kolegiji temeljeni na vještinama mogu zamijeniti sudjelovanjem na konferencijama i/ili objavljivanjem radova tijekom studija, sudjelovanje na međunarodnim konferencijama, rad na terenu i pohađanje predavanja izvan Fakulteta nije obvezno.	
9. Visoko učilište suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.	Ovaj standard nije primjenjiv.

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: 1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	Visoka razina kvalitete Filozofski fakultet ima visoku razinu kvalitete. To je jedna od najstarijih institucija u Hrvatskoj posvećena kulturnim i društvenim znanostima, a njegovi djelatnici uključuju najistaknutija imena hrvatske humanistike. Djelatnici objavljuju u časopisima A1 kategorije, a mnogi imaju međunarodnu suradnju.
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	Potrebna poboljšanja Fakultet ima dovoljno kvalificiranih nastavnika (80 %) i vanjskih suradnika (20 %) za osiguravanje kvalitete dokorskog studija. Dio nastavnika ima vrlo veliko nastavno opterećenje, iako je ono za većinu njih unutar prihvatljive granice, što bi trebalo osigurati kvalitetu nastavnog rada. Čini se da je voditelj studija jako opterećen, što dovodi u pitanje njegovu sposobnost organiziranja studija. Prilikom posjeta Fakultetu, to je objašnjeno kao općenit problem: rad se na doktorskom studiju ne ubraja u norma sate nastavnika. Treba napomenuti i da je Fakultet u određenoj krizi jer već dvije godine, zbog prosvjeda i neslaganja, nema Fakultetskog vijeća. Teško je procijeniti koliko ta situacija negativno utječe na kvalitetu studija Hrvatska kultura i općenito na reputaciju Fakulteta, ali sigurno je da im ne doprinosi. Jedan je anonimni komentar o kvaliteti studija bio jako negativan, a u njemu se navodi nedostatak brige mentora (i nastavnika) kao i površnost njihova rada. Međutim, komentari su studenata i alumni bili izrazito pozitivni. Stručno povjerenstvo preporučuje prilagođavanje ugovornih sati nastavnika i mentora tako da se uključe njihovi doprinosi doktorskom studiju. Time bi se trošak programa automatski smanjio.
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Visoka razina kvalitete Visoka je razina kvalitete rada nastavnika očita iz popisa aktivnih istraživačkih projekata i publikacija. Međutim, tablica s popisom objavljenih radova napravljena je dosta površno, što pokazuje lošu organizaciju uprave studija.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu dokorskoga rada.	Potrebna poboljšanja Sudeći prema njihovim kvalifikacijama, mentori su etablirani i uspješni znanstvenici, a njihov je broj

	odgovarajući. Kao što je slučaj i s nastavnicima (to su djelomično iste osobe), dio mentora ima preveliko radno opterećenje. Studij osigurava optimalan omjer mentora i studenata s obzirom na to da mentori obično imaju jednog ili dva doktoranda. Iznimka je voditelj studija, koji ima nešto veći broj doktoranada (5). Postotak je dovršenih doktorskih disertacije nizak – od 63 upisana studenta, samo je 14 njih završilo studij. Uspjeh kandidata utječe na rangiranje mentora, ali ne nosi nikakve posljedice za njihovo napredovanje.
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	Visoka razina kvalitete Kvaliteta se studija osigurava na različite načine: radom Povjerenstva za doktorske studije na razini Sveučilišta, radom Stručnog vijeća koje imenuje mentore i Vijeća poslijediplomskih studija koje imenuje nastavnike za rad na doktorskom studiju. Također bi trebalo uputiti na opću strukturu za unapređivanje i napredovanje, koja obuhvaća sve nastavnike na Fakultetu i sličnim institucijama (vanjski suradnici) i čini temelj za napredovanje. Izbor u više zvanje (obično svakih 5 godina) provodi se na temelju odluke posebnog vijeća. Također postoji sustav anonimnih studentskih upitnika.
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.	Visoka razina kvalitete Fakultet raspolaže novom, velikom i suvremenom knjižnicom, a Nacionalna i sveučilišna knjižnica nalazi se u neposrednoj blizini. Te dvije knjižnice raspolažu najvećim fondom knjiga iz područja društvenih znanosti u državi. Studenti su izjavili da imaju pristup svim izvorima, uključujući baze podataka.
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	Visoka razina kvalitete Postupci su provedeni u skladu s fakultetskim i sveučilišnim pravilima. Vanjski dionici koji su prisustvovali sastanku sa Stručnim povjerenstvo potvrdili su da Fakultet odgovara na njihove potrebe. Stručno vijeće prati društvene i kulturne potrebe. Međutim, buduća će znanstvena strategija morati jasnije odrediti to pitanje.
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom visokog	Potrebna poboljšanja Znanstvena je strategija koja se nalazi na mrežnim stranicama Fakulteta zastarjela. S obzirom na to da je

učilišta.	Stručnom povjerenstvu rečeno da se radi na novoj znanstvenoj strategiji koju će usvojiti novo Stručno vijeće, pretpostavljamo da će ta nova strategija jasnije odrediti istraživački fokus i mogućnosti Fakulteta.
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	Visoka razina kvalitete Na Fakultetu se prati i analizira znanstvena produktivnost mentora i doktoranada. Pomoću anonimnih upitnika prikupljaju se i analiziraju povratne informacije doktoranada na godišnjoj bazi. U nekim su slučajevima provedene promjene na temelju tih postupaka.
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.	Visoka razina kvalitete Visoko učilište prati i analizira uspješnost mentora. Pomoću anonimnih upitnika prikuplja i analizira povratne informacije doktoranada na godišnjoj bazi. U nekim su slučajevima provedene promjene na temelju tih postupaka, uključujući negativna vrednovanja i promjene mentora. Studenti imaju odgovarajuće mehanizme za procjenu rada mentora. Fakultet je propisao odgovarajuće postupke za slučaj žalbe.
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	Visoka razina kvalitete Osiguravanje akademske čestitosti uključuje informiranje o etičkim aspektima znanstvenog istraživanja i pisanja te provjeru kojom se otkrivaju plagijati, iako oblik te provjere nije standardiziran.
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	Potrebna poboljšanja Prijedlog se teme istraživanja katkad predaje na početku studija, ali to nije obvezna praksa – jedan ga dio doktoranada predaje čak godinu dana kasnije. Obrana je doktorske disertacije javna, a stručno povjerenstvo piše izvješće koje se šalje na postupak vrednovanja na Fakultetu i Sveučilištu u Zagrebu.
2.7. Ocjena je doktorskoga rada rezultat znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	Potrebna poboljšanja Povjerenstvo se imenuje u skladu s temom disertacije. Neki doktorandi dobivaju potvrdu svoga rada objavljivanjem radova u časopisima s međunarodnom recenzijom u polju istraživanja. Disertacije su javno dostupne, ali nisu jako vidljive, što ostavlja mjesta za poboljšanje u informacijskoj strategiji Fakulteta.
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	Potrebna poboljšanja Studenti su potvrdili dobro iskustvo u nalaženju svih potrebnih informacija i snalaženju na ovome velikom Fakultetu. Međutim, nedostaju im jasnije informacije o seminarima, konferencijama, mogućnostima za

	financiranje itd., odnosno o dodatnim mogućnostima dostupnim u njihovu polju financiranja.
2.9. Financijska se sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	Potrebna poboljšanja Knjižnični je fond, kao i pristup akademskim publikacijama i bazama podataka, prikladan za potrebe studijskog programa. Dio bi se prikupljenih sredstava mogao uložiti u znanstveni rad na studiju, uključujući financiranje aktivnog sudjelovanja na konferencijama. Međutim, Stručno povjerenstvo nije imalo pristup informacijama o raspodjeli sredstava prikupljenih od studenata i vanjskih izvora pa ne može procijeniti koliko se sredstava troši na resurse, studentske aktivnosti, konferencije, radionice itd. Iskustvo s visokih učilišta i iz šireg sustava govori da se ta sredstva uglavnom troše na nastavničke honorare ili opće potrebe Fakulteta, a vrlo malen ili nikakav postotak na potrebe studenata. Na temelju toga, Povjerenstvo može dati samo općenitu, ali snažnu preporuku da bi se dio sredstava trebao odvajati za istraživačke potrebe studenata i međunarodnu mobilnost.
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	Potrebna poboljšanja Iznos je školarina prosječan u usporedbi s drugim državnim institucijama. Međutim, kao što je već spomenuto, dio bi se prikupljenih sredstava mogao uložiti u znanstveni rad na studiju, uključujući financiranje aktivnog sudjelovanja na konferencijama.
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	Potrebna poboljšanja Upisne kvote nisu određene na temelju mentorskih kapaciteta. Međutim, čini se da postotak odustajanja od studija i sustav „dva mentora“ znače da mentori s Fakulteta nisu preopterećeni, ali mnogi mentori koji dolaze izvan institucije jesu.
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	Potrebna poboljšanja Čini se da upisne kvote nisu izravno povezane s navedenim potrebama. Iako dobar dio studenata studira uz rad, pitanje je odgovaraju li studijski program i upisne kvote navedenim potrebama. U načelu bi morali. Fakultet bi trebao ponovno razmotriti sadašnje potrebe za takvim studijem/upisnim kvotama, brojem doktora znanosti sa studija Hrvatska kultura itd. Pritom bi uprava studija trebala ozbiljno uzeti u obzir motivaciju studenata (s obzirom na to da je većina zaposlena na puno radno

	vrijeme izvan akademske zajednice, što dovodi do velikog postotka odustajanja od studija) i dostupna financijska sredstva (koja bi Fakultet trebao aktivno nastojati osigurati za potrebe upisa novih studenata).
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	Potrebna poboljšanja Jako je malen postotak studenata kojima je osigurano financiranje. To je ozbiljan problem jer kriteriji za kvalitetan program zahtijevaju da upisani studenti imaju puno ili djelomično financiranje. Iako je za to uglavnom odgovorno Ministarstvo obrazovanja, Odsjek bi mogao činiti više da studente obavijesti o mogućnostima za vanjsko financiranje, s obzirom na to da su studenti o tome sada slabo obaviješteni.
3.4. Visoko bi učilište trebalo voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osiguralo savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku doktorskog istraživanja.	Potrebna poboljšanja Doktorandima se ne dodjeljuju mentori prilikom upisa. Prilikom upisa ne donosi se nikakav konkretni plan znanstvenog istraživanja. S obzirom na postotak odustajanja od studija i objašnjenja da mnogi studenti ne znaju u što se upuštaju, čini se da ne postoji učinkovit sustav kojim bi se osigurao upis odgovarajućih pristupnika. Sve su to područja koja zahtijevaju ozbiljna poboljšanja.
3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.	Potrebna poboljšanja Studenti su napomenuli da postoje ozbiljne prepreke za strane studente sa slabijim znanjem hrvatskoga standardnog jezika. Postoje određeni ustupci za pisanje disertacija na engleskom ili njemačkom jeziku, odnosno za zadovoljavanje potreba međunarodnih studenata ili studenata koji žele pisati o hrvatskoj kulturi na nekome stranom jeziku. Iako bi svatko tko želi studirati Hrvatsku kulturu trebao imati dobro znanje hrvatskoga jezika, Fakultet bi mogao učiniti u tome smislu više od dopuštanja disertacija na engleskom ili njemačkom jeziku. Želi li Fakultet postići visoku razinu kvalitete u ovome kriteriju, trebalo bi osigurati međunarodno regrutiranje i osigurati dodatne uvjete za potencijalne studente iz inozemstva.
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	Potrebna poboljšanja Vidjeti preporuke za upisnu politiku iz kriterija 3.4. (trebala bi uključivati prijedlog istraživanja i mentora). Postupak je javan, ali ako se upisuje svaki student koji je spreman platiti školarinu, a ima prosjek ocjena viši od 3,5, očito se ne osigurava upis najkvalitetnijih kandidata. Studijski bi program trebao imati jasne kriterije za upis temeljene na znanstvenoj izvrsnosti (npr. prijedlog

	istraživanja kao uvjet za upis). Nadalje, pristupnici su očito loše informirani o karakteru doktorskog studija, što djelomično objašnjava postotak odustajanja od studija.
3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.	Potrebna poboljšanja Studenti su se uglavnom složili da postoji sustav za žalbe. Međutim, ovaj je kriterij teško ocijeniti s obzirom na to da se postupak odabira kandidata ne temelji na znanstvenoj procjeni. Za poboljšanja vidjeti kriterij 3.6. (i ostale kriterije iz 3. standarda).
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranda i kandidata za upis na studij.	Potrebna poboljšanja Prilikom upisa uzimaju se u obzir ocjene, životopis i iskazi interesa, no Povjerenstvo nije vidjelo nikakvu dokumentaciju o postojećim postupcima priznavanja prethodnih postignuća kandidata/studenata. Možda bi na razini Fakulteta trebalo donijeti dokument/smjernice za individualan pristup pojedinim studentima. S obzirom na to da samo malen broj kandidata ima prethodno stečenu kvalifikaciju magistra znanosti, Fakultet bi trebao razviti postupke priznavanja i za druge slučajeve. Ti bi postupci trebali uključivati jasne informacije o mogućim načinima stjecanja i prenošenja ECTS bodova kao i o tome što je od prethodnog obrazovanja moguće priznati (primjerice, ako je student prethodno stekao još jedan magisterij itd.).
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	Potrebna poboljšanja Ne postoje ugovori u kojima su propisani zahtjevi studija, prava studenata i obostrana očekivanja studenata i njihovih mentora.
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Iako postoji institucijska podrška na razini FFZG-a i Odsjeka, s obzirom na postotak odustajanja od studija trebalo bi poduzeti više kako bi se osigurala uspješna prolaznost na studiju.
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	Potrebna poboljšanja Studij je interdisciplinaran, što objašnjava raznolikost i kvantitetu ponuđenih kolegija. Interdisciplinaran karakter čini ga različitim od specijaliziranih programa, primjerice programa iz jezika i književnosti, i sličnim regionalnim komparativnim studijima. Takav karakter ima pozitivne i problematične aspekte. Program studija uključuje 7 obveznih i 6 izbornih kolegija,

koji nose 130 ECTS bodova. To je puno više od prosjeka (50) i puno više od preporučenog broja bodova (30) kao i od prakse u drugim državama. Prva je godine studija uglavnom ispunjena nastavnim sadržajem. Tek je treća godina „slobodna“, posvećena samo pisanju disertacije. Opravdanje je za takvu strukturu ono da ona studentima prve godine daje potrebno opće znanje o studiju kulture. Upoznavanje s različitim aspektima kulture studentima bi trebalo olakšati izbor teme doktorskog rada, ako je već nisu odabrali. Nadalje, nekoliko je doktoranada izjavilo da su kolegiji bili izuzetno korisni i da su im omogućili nove uvide važne za njihov budući rad. Čini se da nitko ne smatra da su nastavne obveze prevelike. Međutim, broj i zahtjevnost obveza koji su puno veći od preporučenih izazivaju ozbiljna pitanja. Može li prva godina biti organizirana na bolje strukturiran način, u skladu s posebnim interesima studenata i uz usvajanje generičkih vještina? Organizira li se studij prema određenim područjima (primjerice, jezik i društvo, nacionalni identitet, manjine i dijaspora, europski kontekst), studenti bi mogli birati kolegije koji su izravnije povezani s njihovim istraživanjem, a broj bi se potrebnih kolegija mogao smanjiti, čime bi se oslobodilo više vremena za istraživački rad. Tu su mogućnost predložili voditelji studija. Njihov prijedlog možda pokazuje potrebu za ograničavanjem raspona tema (i odbijanjem prijedloga istraživanja, ako oni nisu unutar područja stručnosti Odsjeka). Primjerice, nekoliko se disertacija bavilo glazbom, a to područje nije unutar područja stručnosti niti jednog nastavnog djelatnika.

Broj je kolegija koje izvode nastavnici iznimno velik (oko 80) i pokriva širok raspon tema. Time se studentima omogućuje odabir (izbornih) kolegija koji su usko povezani s temom njihova istraživanja. Studenti se s nastavnicima dogovaraju oko konzultacija. Čini se da je to dobro rješenje za jedan interdisciplinarni studij.

Kada je riječ o sadržaju studija, ideja je interdisciplinarnosti interpretirana u širokom smislu tako da uključuje „sve“ što je povezano s hrvatskom kulturom. Uvodni su kolegiji općenitog karaktera (Povijesni tijek hrvatske kulture, Hrvatski spomenici kulture na UNESCO-vu popisu, „Visoko“ i „nisko“ u hrvatskoj književnosti i kulturi, Kulturnoantropološke studije hrvatske kulture i identiteta). Ostali su obvezni kolegiji Akademsko pismo, Metodologije u društvenim i humanističkim znanostima te doktorske radionice. Ako studenti žele pisati o temi koju ne

	pokrivaju nastavnici Odsjeka, mogu naći mentora na nekoj drugoj akademskoj instituciji. To znači da nastavno osoblje Odsjeka u određenoj mjeri „gubi kontakt“ s tim studentima. Rješenje bi moglo biti da se, uz vanjskog mentora, uvijek imenuje i jedan mentor s Odsjeka. Čini se da interdisciplinarni studij Hrvatska kultura ispunjava svoju ulogu. Stručnom je povjerenstvu rečeno da studij privlači studente iz svih dijelova Hrvatske jer ovdje mogu odabrati teme koje ne bi bile prihvaćene na visokim učilištima čija su područja rada više specijalizirana. Ako je ovo jedino mjesto u Hrvatskoj koje dopušta takve disertacije, onda očito igra važnu ulogu. Kao primjer je navedena disertacija s književnom tematikom (jedan pjesnik), koja se ne bi uklopila u odsjeke za književnost jer je previše orijentirana na studiju društva, a ne usko književnu temu. Čini se da su doktorski radovi zadovoljavajućega međunarodnog standarda. Zaključak je da studij Hrvatska kultura ne osigurava tri godine samostalnoga istraživačkog rada, kao što je propisano Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. Vodstvo je studija svjesno tog problema. Trebalo bi biti moguće smanjiti nastavno opterećenje bez uništavanja interdisciplinarnosti studija, što bi se moglo postići restrukturiranjem programa, pogotovo na prvoj godini studija.
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom dokorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	Potrebna poboljšanja Ishodi su učenja napisani na zadovoljavajući način, ali Povjerenstvu je bilo teško utvrditi jesu li ti ishodi učenja zastupljeni u pojedinim kolegijima (vidjeti 4.3.). Čini se da se ne održava puno kolokvija i radionica za razvoj generičkih akademskih vještina te da ne postoji mnogo međunarodnih kontakata.
4.3. Ishodi su učenja dokorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	Potrebna poboljšanja (u informacijama iz dostavljenih dokumenata) Stručnom je povjerenstvu bilo teško procijeniti kvalitetu propisane literature jer je na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu dostupna samo stara inačica Plana i programa studija (iz 2007. godine).
4.4. Programom se dokorskog studija postižu ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	Visoka razina kvalitete Na temelju kvalitete predloženih disertacija, ishodi se učenja čine zadovoljavajućima. Čini se da disertacije slijede prihvaćene standarde i kriterije. Međutim, ta se procjena

	temelji na površnom čitanju različitih disertacija, s obzirom na to da nije bilo vremena za njihovo detaljno proučavanje.
4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	Potrebna poboljšanja Čini se da se ne održava puno kolokvija i radionica i da studenti ne organiziraju puno zajedničkih kolokvija. Obvezni bi kolegiji trebali biti fokusirani na razvoj metodoloških vještina i istraživačke projekte pojedinih studenata.
4.6. Program omogućuje stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	Potrebna poboljšanja Doktorandi stječu određene generičke vještine, ali to bi se moglo poboljšati. Nadalje, obrazovanje iz pisanja projekata i prijava za financijska sredstva ili pisanja za radionice na stranim jezicima nedovoljno je ili nepostojeće.
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	Potrebna poboljšanja Studenti mogu birati kolegije čiji će im ishodi učenja biti korisni za doktorske disertacije. Postoji širok izbor izbornih kolegija (80), što omogućuje veliku prilagodljivost. Međutim, postoje područja u kojima ima prostora za poboljšanje, kao što su stjecanje generičkih vještina, opterećenost nastavnim sadržajima kao i činjenica da većina studenata ne zna temu svoga istraživanja, što znači da ne mogu raditi na svojim projektima.
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	Potrebna poboljšanja Ne postoji mnogo međunarodnih kontakata, što je uprava studija objasnila fokusom programa na hrvatsku kulturu. Međutim, hrvatski studiji postoje i u drugim državama, a sudjelovanje na seminarima i kolegijima srodne tematike na stranim sveučilištima bilo bi korisno. Studenti bi trebali provesti jedan semestar na nekoj inozemnoj instituciji. Uprava bi studija trebala pokušati stvoriti međunarodne veze za dobrobit svoga programa. Stručno povjerenstvo nije pitalo ima li među doktorandima i stranih studenata, ali je steklo dojam da ih nema. Disertacije se mogu pisati na engleskom jeziku, ali takva se praska ne potiče. Stoga je međunarodna vidljivost studentskog rada, nažalost, smanjena.

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik je povjerenstva grozda zadužen za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.